

Vier Jaar Top X

Aanpak HIC

2015-2016-2017-2018

Werkwijze, Resultaten

&

ambities

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU)

Sinds 2015 op verzoek van Stuurgroep 'Top X –aanpak Regio Utrecht'

- Pilotfase gestart tweede helft 2014 (50 casussen)
- VHRU draagt bij aan vermindering van delicten met grote impact op slachtoffers (HIC) met Persoonsgerichte aanpak van plegers van HIC-feiten (woninginbraak, straatroof, overvallen en ernstige geweldpleging)
- Regio-brede aanpak (26 gemeenten)
- Gezamenlijke Top X afspraken-set om verschil te maken
- Verstoren en doorbreken van hardnekkige criminele gedragspatronen vergt lange adem

- Sinds 2018 een specifiek casuoverleg Zorg & Veiligheid met expliciete aandacht voor casuïstiek waar psychiatrische problematiek gepaard gaat met acute gevaarsrisico's.
- In 2018 gestart met inzet VHRU bij de bestaande casu-overleggen radicalisering en extremisme
- 2016-2017 Pilot ISD voor Jongevolwassenen
- 2017-2018 Pilot financieel toezicht

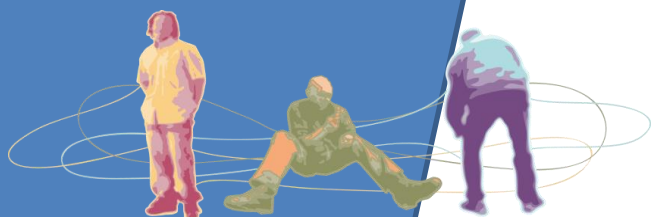

2. Aantal besproken casussen en unieke personen

- In vier jaar Top X aanpak HIC totaal 7905 keer een Top X casus geagendeerd in het casusoverleg en interventies ingezet
- Betreft 516 unieke personen

Jaar	2015	2016	2017	2018	Totaal in 4 jaar
Aantal keer Top- X casus besproken	1058	1759	2301	2787	7905

- Interventiespecialisten van OM, politie, gemeente, reclassering, Jeugdreclassering, Raad van de Kinderbescherming en betrokken medewerkers vanuit de GGZ, het Jongerenwerk, de Buurteams (etc.) bepalen in het casusoverleg gezamenlijk de in te zetten interventies en stemmen hun werkzaamheden daarbij af
- Procesondersteuners van het VHRU bereiden overleg voor; sturen agenda's op, nodigen deelnemers uit en maken verslag
- Procesmanagers van het VHRU zitten het casusoverleg voor, expliciteren gemaakte afspraken en bewaken en monitoren de voortgang van de uitvoering ervan
- En dat dus 7905 keer in vier jaar....

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU)

3. Instroom- doorstroom -uitstroom

- In 2014 stroomden er in de pilotfase 50 Top X casussen in
- In 2015, - het eerste officiële Top X jaar was er de grootste instroom: 230 nieuwe Top X-ers, dat jaar stroomden de eerste Top X-ers ook weer uit (14).

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	totaal
Instroom	51	230	76	85	74	516
uitstroom	-	14	56	63	87	220

- In ruim vier jaar zijn er 516 Top X casussen ingestroomd en 220 Top X casussen weer afgeschaald/ uitgestroomd. Eind 2018 zijn er in 296 Top X casussen actueel in beeld
- Een casus blijft gemiddeld twee jaar in beeld bij het VHRU, het gaat om hardnekkige patronen die vaak meerder interventies vragen en langdurige monitoring
- Ongeveer 70-75 % stroomt uit op positieve gronden; er is stabilisatie, goede zorg en begeleiding, dagstructuur en vermindering van deviant gedrag
- Ongeveer 25-30 % blijkt niet vatbaar en gemotiveerd voor gedragsverandering. Hier resteert monitoring in kader van opsporing en vervolging.

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU)

4. Profiel Top X doelgroep

Top X-ers komen veel in beeld bij politie als verdachte van een misdrijf:

- 516 Top X-ers hadden in 5 jaar (2014 t/m 2018) gezamenlijk ruim 9000 politieregistraties als verdachte van een misdrijf (bron politiesysteem BVH) ->Dat is gemiddeld 1800 per jaar

Top X-ers hebben problemen op meerdere leefgebieden:

- Naast een hardnekkige criminele levensstijl hebben Top X-ers ook vaak problemen op het gebied van huisvesting, schulden, verslaving, relaties, gedrag, psychiatrie, dagbesteding en werk, inkomen, sociale vaardigheden en is er in veel gevallen sprake van een (licht) verstandelijke beperking.
- De jongste Top X-er is 14 jaar bij instroom, de oudste 80 jaar. 57% van de Top X-ers is jonger dan 25 jaar

Leeftijd bij instroom	aantal	percentage
12 t/m 17 jaar	88	17
18 t/m 24 jaar	208	40
25 +	220	43
Totaal	516	100

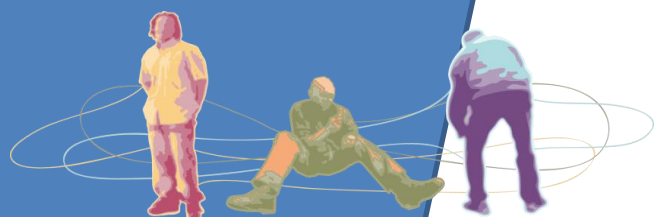

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU)

5. Ingezette interventies Top X Regio Utrecht

Tijdens het casuoverleg wordt een breed palet aan interventies ingezet om criminele gedragspatronen te hopen te doorbreken en perspectief te bieden:

- Inzet beschermd en/of begeleid wonen, bijzondere voorwaarden bij voorwaardelijk vonnis, schuldhulpverlening, Individuele Traject Begeleiding Plus (ITB +), bewindvoering, contactverbod, locatiegebod, Topzorg (de Waag), Forensische zorg, inzet job-coaches, klinische opname (verslavings-) Zorg, dagbesteding, advies taakstraf, gezinsinterventies, onderwijsondersteuning, inzet Jongerenwerk, gedragsinterventies, herstelbemiddeling, extra toezicht wijkagent, Zorgmelding, outreachende zorg, toezicht reclassering, woonbegeleiding, urinecontroles t.a.v. drugsgebruik, aanvraag VOG, inzet maatregel ISD, inzet buurtteam, inzet EFM, Forensisch Fact (LVB), IBS en/of RM .. etc.
- Interventies na gezamenlijke afspraak in het casuoverleg, interventies op maat uitgevoerd door samenwerkingspartners
- Procesmanagers monitoren en faciliteren waar nodig de uit te voeren interventies

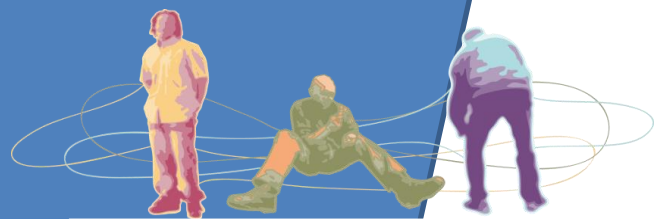

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU)

6. Procesregie – hèt product van het Veiligheidshuis -

Procesregie is hèt product van het VHRU ten behoeve van de ondersteuning, monitoring en waar nodig bijsturing van uitvoering van de afgesproken interventies

- De Procesmanager van het VHRU fungeert als voorzitter van het casuoverleg, formuleert de gezamenlijke afspraken (Plan van Aanpak) en is verantwoordelijk voor de monitoring van de uitvoering van de afgesproken interventies.
- De procesmanager van het VHRU heeft een centrale en over-all informatiepositie (op basis van informatie vanuit wijkagent, gemeentelijke diensten, PGA-specialisten politie, gemeente en OM, toezichhouders, zorginstellingen, DJI, etc.)
- De procesmanager VHRU kan op basis van informatiepositie, overzicht over alle aspecten van de casus en de (onafhankelijke) positie in het netwerk ondersteunen, faciliteren, doorbraken forceren en escaleren.

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU)

7. Resultaten; Algemeen Veiligheidsbeeld (HIC) Regio-Utrecht 2014-2018

Het aantal woninginbraken in de regio Utrecht in 2018 is 39% minder dan in 2014:

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal woninginbraken in de regio Utrecht	6207	5232	5056	4511	3806

Het aantal straatroven in de regio Utrecht in 2018 is 48% minder dan in 2014

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal straatroven in de regio Utrecht	284	257	209	146	148

Het aantal overvallen in de regio Utrecht in 2018 is 56% minder dan in 2014

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal overvallen in de regio Utrecht	67	67	69	51	30

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU)

8. Recidivepatronen Top X - vergelijking Top X casussen voor en na inzet Top X aanpak (periode drie jaar voor en na: N= 288)

Gegevens van individuele Top X-ers over recidive m.b.t. registraties als verdachte van een misdrijf komen uit de Basisvoorziening Handhaving (BVH) en bestrijken de periode van 30 januari 2014 t/m 30 januari 2019 (oudere gegevens zijn uit eerdere metingen bekend)

- Ijkpunt is de datum van de eerste agendering/ bespreking in het casusoverleg Top X. Dat is het moment dat in het kader van de aanpak interventies op persoon worden ingezet.
- **We vergelijken het aantal registraties in de jaren voor de eerste agendering met het aantal registraties in de jaren erna**
- Voor 288 Top X-ers kunnen we een periode van drie jaar voor instroom Top X vergelijken met drie jaar na inzet interventies. Dit zegt iets over de resultaten bij deze groep op langere termijn:
- **N = 288**

3 ^e jaar <u>voor</u> instroom	2 ^e jaar voor	1 ^e jaar voor	1 ^e jaar <u>na</u> instroom	2 ^e jaar na	3 ^e jaar na
1033	1493	1989	1143	725	575
Totaal <u>voor</u> instroom: 4515			Totaal <u>na</u> instroom: 2435		

Reductie aantal politieregistraties over drie jaar is 46% (n=288)

9. Recidivepatronen Top X – vergelijking Top X casussen voor en na inzet Top X aanpak (periode twee jaar voor en na: N= 365)

Voor 365 van de 516 Top X-ers kunnen we het aantal registraties als verdachte van een misdrijf voor in stroom Top X vergelijken met het aantal registratie als verdachte van een misdrijf na instroom over een periode van twee jaar. Dat zegt iets over de resultaten over de middellange termijn:

- **N = 365**

2 ^e jaar <u>voor</u> instroom	1 ^e jaar voor	1 ^e jaar <u>na</u> instroom	2 ^e jaar na
1859	2491	1482	935
Totaal <u>voor instroom</u> : 4350		Totaal <u>na instroom</u> : 2417	

**Reductie aantal politieregistraties over twee jaar is 44 %
(n= 365)**

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU)

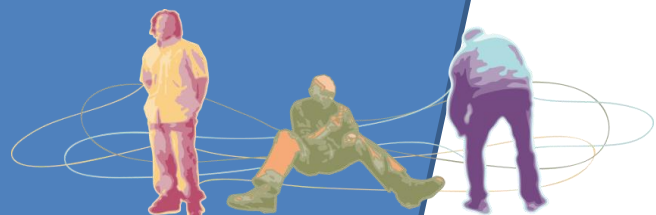
10. Recidivepatronen Top X - vergelijking Top X casussen voor en na inzet Top X aanpak (periode één jaar voor en na: N= 448)

Voor 448 van de 516 Top X-ers kunnen we het aantal registraties als verdachte van een misdrijf voor in stroom Top X vergelijken met het aantal registratie als verdachte van een misdrijf na instroom over een periode van een jaar. Dat zegt iets over de resultaten over de kortere termijn:

- **N =448**

1 ^e jaar <u>voor</u> instroom Top X	1 ^e jaar <u>na</u> instroom Top X
3162 registraties	1770 registraties

**Reductie aantal politieregistraties over één jaar is 44 %
(n= 448)**

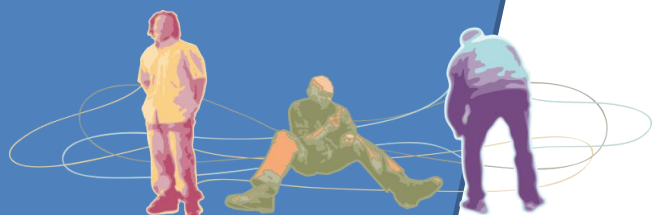

**11. Recidive-reductie consistent over meerder jaren:
Aanzienlijke vermindering van aantal politieregistraties als
verdachte van misdrijf bij Top X doelgroep**

Als conclusie t.a.v de vermindering van het aantal registraties als verdachte van een misdrijf (een redelijke indicatie voor crimineel gedrag en overlast) kan worden gesteld dat:

- het gezamenlijk bespreken van Top X-casuïstiek
- het gezamenlijk inzetten van een op de persoon toegesneden mix aan interventies (persoons-gerichte aanpak) en
- Het monitoren, faciliteren en waar nodig bijstellen van de voortgang van de uitvoering van die interventies over een langere periode

Een bijdrage levert aan de reductie van criminaliteit op de korte termijn (44 % over één jaar na instroom), op de middellange termijn (44% over twee jaar na instroom) en op langere termijn (45 % over drie jaar na instroom).

12. Casusoverleg Zorg & Veiligheid: personen met verward gedrag en ernstige gevaarsrisico's

- In 2018 is onder de vlag van Top X gestart met een apart casusoverleg voor personen met verward gedrag en (acute) gevaarsrisico's in de Regio Utrecht.
- 24 casussen waarin evidente psychiatrische problematiek gepaard gaat met ernstige gevaarsrisico's.
- In het jaar voorafgaand aan instroom had deze groep 137 politieregistraties vooral op het gebied van geweld; mishandeling en ernstige bedreiging
- Actieve betrokkenheid van de (forensische) GGZ; geneesheer directeur en behandelaar aan tafel
- Actieve betrokkenheid BOPZ-brigade OM en politie
- Betrokkenheid gemeenten, woningcorporaties, reclassering, bescherm en begeleid wonen, crisisdienst GGZ, Dienst Justitiële Inrichtingen, Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP)
- Ondersteuning en advies naar lokale PGA
- Zorg- en veiligheidsaspecten gezamenlijk bewerkstellend; leren van elkaars taal en perspectief; acuut gevaar afgewend
- **In 2018 een stevige samenwerkingsbasis ontwikkeld**
- Aandachtspunten zijn risicotaxatie en uitstroom naar passende woonvormen met ambulante zorg

13. Pilot ISD voor Jong volwassen veelplegers (18 t/m 24 jaar) van 'ultimum remedium' naar 'optimum remedium' -

- In 2016 en 2017 was de regio Utrecht één van de vier pilotregio's in het land voor toepassing van de ISD-maatregel bij Jongvolwassen veelplegers (18 t/m 24 jaar).
- Projectleiding en regie was belegd bij het VHRU.
- Doel van de pilot was het onderzoeken van en stimuleren dat de ISD maatregel in plaats *ultimum remedium* (uiteindelijk - na het uitproberen van vele alternatieve interventies) als een *optimum remedium* kan worden ingezet bij juist deze jongvolwassen doelgroep.
- Het idee daarbij is om via een stevig justitieel kader dat wel gericht is op herstel en re-integratie jong volwassen veelplegers een kans te bieden los te komen van hun criminele bestaan.
- In het kader van deze pilot is voorlichting gegeven aan Rechtbank, OM en reclassering.
- In de pilotperiode is bij zes jongvolwassen veelplegers de ISD maatregel opgelegd (in de jaren daarvoor slechts twee keer).
- De bevindingen (ISD kader van twee jaar biedt kansen) vormen input voor landelijke ontwikkelingen
- **Werkwijze wordt regulier gecontinueerd in Regio Utrecht**

14. Pilot ISD voor Jong volwassen veelplegers (18 t/m 24 jaar) - Voorbeeld casus -

Casus A wordt op 20-01-2015 aangemeld voor de Top X aanpak. Hij is dan net 21 jaar en heeft in de jaren voorafgaan aan de aanmelding 38 politieregistraties als verdachte van een misdrijf. A komt uit een zwak sociaal milieu, gebruikt drugs en is bekend met straatroven en geweldpleging. Na aanmelding worden diverse interventies ingezet (o.a toezicht reclassering met voorwaarden). Het mag niet baten. Ook het jaar na eerste bespreking in het VHRU zijn er nog 22 politieregistraties. Na intensief overleg met OM en reclassering wordt voorgesteld bij nieuw feit bij deze Jongvolwassen veelpleger de ISD maatregel in te zetten. Dat lukt. In het kader van de maatregel wordt A. na zes maanden extern in een kliniek geplaatst voor behandeling van verslaving en gedragsproblematiek. Dat gaat een paar keer mis waarbij hij wordt teruggeplaatst in de ISD inrichting. A. leert van zijn misstappen en maakt uiteindelijk optimaal gebruik van de mogelijkheden die de maatregel biedt. In december 2018 liep de maatregel af. A woont dan inmiddels al geruime tijd bij een instelling voor begeleid wonen en heeft werk. Hij heeft zijn verslaving na een klinische behandeling tijdens de maatregel nu onder controle. Er zijn na 2016 geen nieuwe politieregistraties. Hij is trots als hij de brief ontvangt dat hij Top X-er af is; uitstroom positief!

Werkwijze in Regio Utrecht wordt voortgezet

15. Pilot financieel toezicht bij jongvolwassen delictplegers - Regio Utrecht -

Al jaren doet de Utrechtse professor Ido Weijers en zijn team onderzoek naar de ontwikkelingen en aanpak van jeugdige en jongvolwassen veelplegers. Één van zijn adviezen n.a.v. zijn bevindingen was te onderzoeken of financieel toezicht via *bewindvoering* mogelijk een passende aanvullende interventie kon zijn.

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid omarmde die gedachte en de Regio Utrecht werd pilotregio. We erover spraken met bewindvoerders en kantonrechters. In 2017 en 2018 zijn zeven jongvolwassen Top X-ers uit de Regio Utrecht in het kader van deze pilot onder financieel bewind gesteld.

Het bleek een weerbarstige interventie. Veel jongvolwassen Top X-ers wilden zich niet onder bewind laten stellen (verregaand toezicht op financiële handel & wandel). Degenen die zich wel onder bewind hebben laten stellen bleken moeilijk begeleidbaar. Eén pluspunt; op veel fronten haakten zij af maar het financiële lijntje bleef. Naar aanleiding van een motie over dit onderwerp in de Tweede Kamer onderzoek het Ministerie van Justitie & Veiligheid of **financieel toezicht ook via het strafrecht / in verplicht kader kan worden opgelegd**. Het VHRU blijft betrokken.

16. Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties MDA ++

In mei 2018 is in samenwerking met Veilig Thuis gestart met de pilot MDA ++ , een multidisciplinaire aanpak (MDA) met extra inzet van meerdere partijen : de ++ betreft o.a. GGZ, Centrum voor seksueel geweld, Psychotraumacentrum, de Waag , politie, OM , Reclassering Verslavingszorg en gemeente (informatiemakelaar/ gemeentelijk interventiespecialist).

De aanpak richt zich op hardnekkige en vaak intergenerationele vormen van huiselijk geweld. Het gaat om casuïstiek met structurele onveiligheid en een hoog risico op herhaling van geweld; reguliere interventies blijken onvoldoende effectief.

De MDA ++ werkwijze is ingericht met een *Consultatieteam* en een *Interventieteam*. In het Consultatieteam wordt per casus/ gezinsstelsel met deskundigen vanuit diverse disciplines een plan van aanpak opgesteld dat vervolgens wordt meegegeven aan het interventieteam.

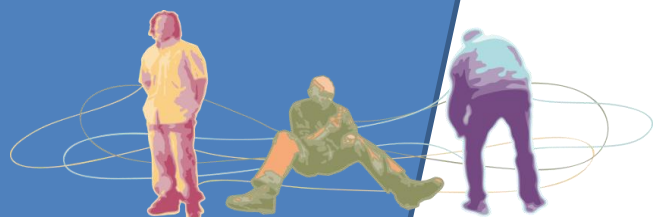
- Van mei t/m december 2018 veertig casussen (gemiddeld 5 per maand)
- VHRU voert voorzitterschap van het Consultatieteam uit
- Uit tussenevaluatie blijkt: samenwerking in en advies door Consultatieteam is verbeterd; strakkere regie op de uitvoering is wenselijk, afstemming zorg-strafrecht vraagt meer aandacht
- Advies: Regie bij afstemming zorg straf nadrukkelijker beleggen in VHRU
- **Nieuwe fase in samenwerking Veilig Thuis-VHRU**

17. Veiligheidshuis Regio Utrecht is ontwikkeling in Samenwerking

De afgelopen jaren heeft het VHRU veel geïnvesteerd in de ontwikkeling en verbetering van de samenwerking :

- Samenwerkingsafspraken Top X vastgelegd in *Afsprakenset Top X- aanpak*; twee keer geactualiseerd met alle partners, beschikbaar gesteld voor andere Veiligheidshuizen in MN
- Het VHRU organiseert Jaarlijks één of twee druk bezochte brede themabijeenkomsten (o.a. 'Bad or Mad' - Zorg & Veiligheid, Omgaan met interventie-weigeraars, Herstelgericht Werken, Aanpak Jeugdige Veelplegers)
- Jaarlijkse netwerkbarbecue voor alle betrokken uitvoerend werkers
- Werkconferenties samenwerking ZSM-Veiligheidshuizen
- Training gegevensdeling in Zorg- en Veiligheidsdomein
- Investeren in de kwaliteit van casuoverleggen en rol van de procesmanager als voorzitter en monitoring
- Werkgroepen op- en afschaling : samenwerking lokale PGA – Top X
- Investering verbetering kwaliteit Partneroverleg + bijdrage aan Regiegroepen, Werkgroepen, Adviesgroepen
- Ontwikkeling digitale Interventiekaart
- Participatie ontwikkeling innovatieve interventies (o.a. JOVO-ISD, Herstelgericht werken, financieel toezicht)
- Organisatie werkbezoeken uit binnen- en buitenland
- Recidivemeting als indicatie voor resultaten

18. Uitdagingen en ambities VHRU komende jaren -

Ook de komende jaren ambieert het VHRU een stimulerende, faciliterende en vernieuwende rol in de samenwerking bij de aanpak van criminaliteit en ernstige overlast in de Regio Utrecht. Daarbij blijft de nadruk liggen op de verbetering en facilitering van de *uitvoering*. Persoonsgerichte aanpak blijft het handelsmerk van de netwerk-samenwerking in het Veiligheidshuis.

Aandachtspunten en ambities komende jaren :

- Nieuw geactualiseerd en AVG-proof Privacy-protocol (2019)
- Introductie nieuw cliëntvolgsysteem samen met lokale PGA en Nazorg ex-gedetineerden; naast recidive-meting daarmee ook beter inzicht in verbetering leefgebieden. Generiek systeem voor de samenhangende aanpakken (2019).
- Ontwikkeling samenwerking RIEC en rol van PGA (-Top X) bij aanpak ondermijnende criminaliteit
- Doorontwikkeling samenwerking afstemming en Regievoering Zorg- en Veiligheid bij: Personen met Verward gedrag en gevaarsrisico's, aanpak Huiselijke Geweld (MDA ++), Jeugd met ernstig risico op doorgroei in de criminaliteit -> Doorgroei naar Zorg- en Veiligheidshuis (?)
- VHRU draagt bij aan casusoverleg Radicalisering en extremisme
- Verbetering samenwerking DJI bij met name (JOVO-) ISD
- Verruiming mogelijkheden passend onderdak voor moeilijk plaatsbare doelgroepen
- Bijdrage ontwikkeling werkwijze Ketenveldnorm

Jaarrekening 2018 Veiligheidshuis Regio Utrecht

Baten 2018	Begroot	Werkelijk	Verschil	Toelichting
Bijdrage ministerie V&J	546.000,00	546.700,00	700,00	
Bijdrage gemeenten	188.610,00	188.610,33	0,33	
Pilot Jongvolwassenen en de ISD-maatregel. Betreft bijdrage Ministerie van Justitie & Veiligheid		6.128,00	6.128,00	Ontvangen bijdrage € 25.000, ten gunste van 2016 € 4.166, ten gunste van 2017 € 14.706. Gereserveerd voor 2018 € 6.128
Pilot financieel toezicht Betreft bijdrage Ministerie van Justitie & Veiligheid		17.500,00	17.500,00	Restant bijdrage 2017 € 7.500. Bijdrage 2018 € 10.000
Aanpak personen met ernstig verward gedrag Betreft bijdrage Zon Mw en Ministerie van Justitie & Veiligheid		118.000,00	118.000,00	
Pilot "Bad Guys" Aanpak ram- en plofkraak Betreft bijdrage Ministerie van Justitie & Veiligheid		48.800,00	48.800,00	
Totaal baten	734.610,00	925.738,33	191.128,33	
Lasten 2018	Begroot	Werkelijk	Verschil	Toelichting
Personeelslasten	502.000,00	529.402,14	-27.402,14	Extra inzet opvang ziekteverzuim
Beheerkosten	78.096,00	76.565,10	1.530,90	
Huisvesting Utrecht	102.763,00	102.747,52	15,48	
Recidive monitor	10.000,00	5.033,60	4.966,40	Minder kosten omdat basis er al lag
Meting resultaten op samenwerking	15.000,00	4.213,00	10.787,00	2019 investering in nieuwe reg. systeem
Inzet communicatie	7.500,00	1.417,60	6.082,40	
Training, opleiding en studiedagen	12.000,00	8.608,35	3.391,65	
Onvoorzien, inclusief reiskosten, onkostendeclaraties etc.	4.251,00	- 2.382,29	6.633,29	
Ontwerp privacy convenant en privacy governance	3.000,00	4.954,95	-1.954,95	
Pilot Jongvolwassenen en de ISD-maatregel		6.128,00	-6.128,00	
Pilot financieel toezicht		17.500,00	-17.500,00	
Aanpak personen met ernstig verward gedrag		118.000,00	-118.000,00	éénmalige bijdrage voor 2018
Pilot "Bad Guys" Aanpak ram- en plofkraak		48.788,00	-48.788,00	éénmalige bijdrage 2018/ vervolg 2019
Totaal lasten	734.610,00	920.975,97	-186.365,97	
Saldo baten en lasten 2018	0,00	4.762,36	4.762,36	

Voorstel verrekening overschot :

Voorgesteld wordt om het huidige overschot van € 4.762,36 toe te voegen aan de standaard reserve wat daarmee op € 98.742,72 uitkomt.